

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(संसदः अधिनियमेन स्थापितः)

श्रीराजीवगान्धीपरिसरः शृङ्गेरी

मीमांसा (GE-8)

उद्देश्यम् -

- वेदद्वैविध्यनिरूपणम् ।
- विधिविभागविज्ञानम् ।
- कर्मसु अपूर्वव्यवस्थावगमनम् ।
- विधिचातुर्विध्यावगमनम् ।
- अपूर्वविध्यादिविषयावगमनम् ।
- नामधेयानां विधेयार्थपरिच्छेदविज्ञानम् ।
- प्रतिषेध-पर्युदासविज्ञानम् ।
- कर्मभेदबोधकप्रमाणविज्ञानम् ।

प्रयोजनम् -

- वेदस्य द्वैविध्यं ज्ञास्यति ।
- उत्पत्त्यादिविधेः ज्ञानं भविष्यति ।
- अङ्गताबोधकप्रमाणानि ज्ञास्यति ।
- मीमांसाशास्त्रसम्मतस्य अपूर्वस्य ज्ञानं भविष्यति ।
- विधित्रैविध्यज्ञानं भविष्यति ।
- नामधेयनिमित्तावगतिपूर्वनामधेयानां विधेयार्थपरिच्छेदकत्वप्रकारं ज्ञास्यति ।
- प्रतिषेध-पर्युदासविषयकज्ञानं भविष्यति ।
- स्थूलतः मीमांसाशास्त्रस्य तत्त्वज्ञानं भविष्यति ।

CREDIT - 1

UNIT-1

- ❖ वेदद्वैविध्यनिरूपणम् ।
- ❖ षड्विधिप्रकाराः ।

UNIT-2

- ❖ प्रयोगविधिः ।
- ❖ अपूर्वव्यवस्थापनम् ।

UNIT-3

- ❖ विधित्रैविध्यम् ।
- ❖ परिसंख्यायां दोषत्रयम् ।

UNIT-4

- ❖ श्रुत्यादिषडङ्गताबोधकप्रमाणानि
-

CREDIT-2

UNIT-1

- ❖ श्रुत्यादिप्रमाणानां प्राबल्यदौर्बल्यम् ।

UNIT-2

- ❖ सन्निपत्योपकारकाङ्गनिरूपणम् ।
- ❖ आरादुपकारकाङ्गनिरूपणम् ।

UNIT-3

- ❖ कर्मभेदविचारः ।
- ❖ प्रतिपत्तिकर्मस्वरूपम् ।

UNIT-4

- ❖ विधिवाक्यस्य विधायकत्वविचारः ।
-

CREDIT-3

UNIT-1

- ❖ ज्योतिषोमादीनां नामत्वनिर्णयः ।
- ❖ तत्प्रख्यादिनिमित्तविवेचनम् ।

UNIT-2

- ❖ अर्थवादप्रामाण्यविवेचनम् ।
- ❖ अर्थवादभेदाः ।

UNIT-3

- ❖ मन्त्रविचारः ।
- ❖ परिसंख्यायां दोषत्रयम् ।

UNIT-4

- ❖ विकल्पे दोषाष्टकम् ।
 - ❖ वेदस्य प्रामाण्यविचारः ।
-

CREDIT-4

UNIT-1

- ❖ स्मृत्यादिप्रामाण्यविचारः ।
- ❖ कर्मभेदनिरूपणम् ।

UNIT-2

- ❖ प्रमेयविचारः ।
- ❖ क्रमनिरूपणम्

UNIT-3

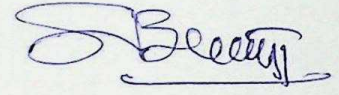
- ❖ अर्थक्रमनिरूपणम् ।
- ❖ पाठक्रमनिरूपणम् ।

UNIT-4

- ❖ मुख्यक्रमनिरूपणम् ।
 - ❖ स्थानक्रमः ।
 - ❖ प्रवृत्तिक्रमविवेचनम् ।
-

पाठ्यग्रन्थः - मीमांसापरिभाषा -चौखाम्बा सुरभारती प्रकाशन,वाराणसी ।

दिनाङ्कः - ११/०७/२०२५

आचार्यः सुब्राय वि भट्टः

मीमांसविद्याशाखाध्यक्षः
PROFESSOR

Central Sanskrit University
Under MHRD Govt. of India
Rajiv Gandhi Campus
Mangalore SRINGERI (KARNATAKA)-577138